

REDAKTSIOON:

Tlv m 07.11.2018 nr 38 [RT IV, 14.11.2018, 2 - jõust. 17.11.2018]

Tlv m 09.03.2016 nr 12 [RT IV, 16.03.2016, 6 - jõust. 19.03.2016]

Tlv m 06.05.2013 nr 31 [RT IV, 14.05.2013, 2 - jõust. 17.05.2013]

TALLINNA LINNAVALITSUS

MÄÄRUS

Tallinn

26. oktoober 2011 nr 118

Eestkoste korraldamise ja teostamise kord

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 30 lg 1 p 3 alusel ja kooskõlas perekonnaseaduse § 176 lg-tega 1 ja 2 ning § 205 lg-ga 3.

[RT IV, 16.03.2016, 6 - jõust. 19.03.2016]

1. peatükk

ÜLDSÄTTED

§ 1. Reguleerimisala

(1) Määrus reguleerib Tallinna Linnavalitsuse (edaspidi *linnavalitsus*) ülesandeid eestkoste korraldamisel ja teostamisel.

(2) Eestkostet korraldatakse

1) alaealise (edaspidi *laps*) üle, kelle vanemad ei kaitse lapse seaduslikke õigusi ja huve;

2) täisealise üle, kes vaimuhaiguse, nõrgamõistuslikkuse või muu psüühikahäire tõttu ei suuda kehtvalt oma tegudest aru saada või neid juhtida ja kes vajab seaduslikku esindatust.

(3) Eestkostet teostatakse lapse ja täisealise üle kohtumääruse alusel.

§ 2. Mõisted

Määruses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) eestkoste - seaduslikku esindatust vajava lapse või täisealise õiguste ja huvide kaitsmine;
- 2) eestkoste korraldamine - seaduslikku esindatust vajava lapse või täisealise õiguste ja huvide kaitsmisele suunatud tegevus. Lapse eestkoste korraldamisel on linnavalitsusel perekonnaseadusest tulenevad eestkostja õigused ja kohustused;
- 3) eestkostetav - laps või täisealine, kellele kohus on määranud eestkostjaks linnavalitsuse;
- 4) eestkostja - eestkostetava seaduslik esindaja, eestkoste teostaja;
- 5) eestkoste teostamine - eestkostetava isiku ja vara eest hoolitsemine kohtu määrusega antud ulatuses.

§ 3. Linnavalitsus eestkoste korraldajana ja teostajana

(1) Linnavalitsus korraldab ja teostab eestkostet linnaosade valitsuste kaudu. Linnaosa valitsusele pandud ülesandeid täidab linnaosa vanem või tema volitatud isik.

(2) Linnaosa vanem või tema volitatud isik esindab linnavalitsust riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutustes, suhetes füüsiliste ja juriidiliste isikutega ning kõigis kohtutes seadusega sätestatud korras eestkoste korraldamisel ning eestkostetava isikuhooldus- ja varahooldusõiguse teostamisel. Notariaaltoimingutes isiku pärandvaraga esindab linnavalitsust linnaopea või muu isik linnaopea volikirja alusel.

(3) Linnaosade valitsuste tegevuse ühtlustamiseks eestkoste korraldamisel ja teostamisel on Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametil (edaspidi *sotsiaal- ja tervishoiuamet*) õigus anda juhiseid ja küsida linnaosade valitsustelt selleks vajalikke andmeid.

§ 4. Eestkoste korraldamise piirkondlik hõlmatus

(1) Eestkostet korraldab lapse või täisealise isiku Eesti rahvastikuregistri (edaspidi *rahvastikuregister*) järgne linnaosa valitsus.

(2) Kui lapse või täisealise alaline või peamine elukoht ei ole tema rahvastikuregistrijärgne elukoht või tema elukoha aadressi pole kantud rahvastikuregistrisse, korraldab eestkostet lapse või täisealise alalise või peamise elukoha järgne linnaosa valitsus. Sellisel juhul taotleb eestkostet korraldav linnaosa valitsus lapse või täisealise elukoha aadressi rahvastikuregistrisse kandmist või muutmist.

(3) Lapse või täisealise rahvastikuregistrisse kantud elukoha muutumisel korraldab eestkostet rahvastikuregistrisse kantud uue elukoha järgne linnaosa valitsus.

§ 5. Linnaosa valitsuse õigused

Linnaosa valitsusel on õigus eestkoste korraldamisel ja teostamisel

- 1) esitada päringuid ning saada andmeid ja dokumente erinevatelt registritelt, asutustelt ja isikutelt;
- 2) vestelda lapse või täisealise perekonnaliikmetega ja teiste asjasse puutuvate isikutega ning külastada nende kodusid;
- 3) nõuda andmeid lapse või täisealise ja eestkostjaks määratava isiku majandusliku olukorra ning tervisliku seisundi kohta;
- 4) nõuda muud vajalikku teavet;
- 5) teha muid seadusest tulenevaid toiminguid.

2. peatükk

LINNAOSA VALITSUSE ÜLESANDED LAPSE EESTKOSTE KORRALDAMISEL

§ 6. Lapsele ees- ja perekonnanime andmine

(1) Linnaosa valitsus otsustab

- 1) ees- ja perekonnanime andmise leidlapsele;
- 2) eesnime andmise lapsele, kelle vanemad ei jõua kokkuleppele lapsele eesnime andmisel või ei tee lapsele eesnime andmise ettepanekut;

3) perekonnanime andmise lapsele, kelle erinevat perekonnanime kandvad vanemad ei jõua omavahel kokkuleppele, kumma vanema perekonnanimi lapsele antakse.

(2) Linnaosa valitsus esitab lapsele nime andmiseks avalduse Tallinna Perekonnaseisuametile.

§ 7. Lapse perekonnast eraldamine

(1) Kui lapse vanemad kuritarvitavad vanema hooldusõigust, jätavad lapse hooletusse, ei suuda täita oma kohustusi või ei ole võimelised last kaitsma ning lapse ja vanemate suhtes kasutusele võetud toetavate abinõudega ei ole lapse huvide kahjustamist võimalik ära hoida, esitab linnaosa valitsus kohtule avalduse vanema hooldusõiguse piiramiseks, peatamiseks või täielikuks äravõtmiseks.

(2) Kui lapse jätmine perekonda ohustab lapse tervist või elu, võib linnaosa valitsus lapse perekonnast eraldada enne kohtumäärust. Sellisel juhul peab linnaosa valitsus viivitamata esitama kohtule avalduse vanema hooldusõiguse piiramiseks, peatamiseks või täielikuks äravõtmiseks. Kohtule avalduse esitamisel taotleb linnaosa valitsus vajadusel esialgse õiguskaitse rakendamist.

§ 8. Lapse eestkoste seadmise korraldamine

(1) Kui esindusõigust ei ole lapse kummalgi vanemal või kui lapse päritolu ei ole võimalik kindlaks teha, esitab linnaosa valitsus kohtule avalduse lapse üle eestkoste seadmiseks.

(2) Linnaosa valitsus selgitab välja eestkostjaks sobiva isiku ja tema nõusoleku saada eestkostjaks.

(3) Linnaosa valitsus küsib ja arvestab eestkoste seadmisel lapse arvamust, kui see on lapse vanust, arengutaset ja tervislikku seisundit arvestades asjakohane, ning kuulab ära vanema, kasuvanema, eestkostja või hooldaja arvamuse.

(4) Kui avalduse kohtule lapse üle eestkoste seadmiseks on teinud huvitatud isik, kogub ja esitab linnaosa valitsus kohtu korraldusel eestkoste seadmiseks vajalikud andmed ja annab kohtule kohtu ettepanekul oma arvamuse.

§ 9. Lapse isiku eest hoolitsemine

(1) Linnaosa valitsus taotleb lapsele vajadusel kodakondsust, isikuttõendavat dokumenti või reisidokumenti, ja teostab muid seadustest ja teistest õigusaktidest tulenevaid toiminguid, mis on vajalikud lapse isiklike

õiguste kaitseks.

[RT IV, 14.05.2013, 2 - jõust. 17.05.2013]

(2) Linnaosa valitsus selgitab välja vähemalt 10-aastase või noorema lapse, kelle arengutase seda võimaldab, nõusoleku saada lapsendatud ja vanema nõusoleku oma lapse lapsendada andmiseks ning esitab lapsendamise korraldamiseks vajalikud dokumendid Harju Maavalitsusele.

§ 10. Lapse vara eest hoolitsemine

(1) Linnaosa valitsus otsustab riiklike peretoetuste maksmise peatamise või peretoetuste ümbersuunamise last tegelikult kasvatavale isikule või iseseisvalt elama asunud lapsele, kui lapse vanem ei täida perekonnaseadusest tulenevat kohustust last kasvatada ja tema eest hoolitseda. Linnaosa valitsus esitab otsuse Sotsiaalkindlustusametile.

(2) Linnaosa valitsus otsustab peretoetuste maksmise jätkamise lapse vanemale, kui peretoetuste maksmise peatamise või ümbersuunamise alus on ära langenud, ja esitab otsuse Sotsiaalkindlustusametile.

(3) Linnaosa valitsus esitab avalduse Sotsiaalkindlustusametile riikliku pensioni määramiseks, ümberarvutamiseks ja maksmiseks või puudega lapse toetuse maksmiseks, kui lapsel on õigus riiklikule pensionile või puudega lapse toetusele. Linnaosavanemal on õigus volitada lapse perekonnas hooldajat linnaosa valitsuse sätestatud tingimustel taotlema lapsele pensioni või puudega lapse toetust.

(4) Kui lapsel on raha või talle on määratud riiklik toetus või pension, avab linnaosa valitsus lapsele pangas arvelduskonto.

3. peatükk

LINNAOSA VALITSUSE ÜLESANDED TÄISEALISE EESTKOSTE KORRALDAMISEL

§ 11. Täisealise eestkoste seadmise korraldamine

(1) Kui täisealine ei suuda vaimuhaiguse, nõrgamõistuslikkuse või muu psüühikahäire tõttu kehtvalt oma tegudest aru saada või neid juhtida, ja kui eestkoste seadmist ei taotle isik ise, tema vanem, abikaasa või täisealine laps, esitab linnaosa valitsus kohtule avalduse täisealise üle eestkoste seadmiseks.

(2) Kohtule täisealise üle eestkoste seadmise avalduse esitamisel taotleb linnaosa valitsus vajadusel esialgse õiguskaitse rakendamist.

(3) Kui avalduse kohtule täisealise üle eestkoste seadmiseks on teinud isik ise, tema vanem, abikaasa või täisealine laps, kogub ja esitab linnaosa valitsus kohtu korraldusel eestkoste seadmiseks vajalikud andmed ja annab kohtule kohtu ettepanekul oma arvamuse.

§ 12. Täisealise eestkoste ulatuse ja sobiva eestkostja väljaselgitamine

(1) Linnaosa valitsus selgitab välja ülesanded, mille täitmiseks on eestkoste täisealise üle vajalik.

(2) Linnaosa valitsus teeb täisealise eestkoste ulatuse väljaselgitamiseks koostööd nii täisealise lähedastega kui ka täisealisega, kui see on tema tervislikku seisundit arvestades asjakohane.

(3) Linnaosa valitsus selgitab välja täisealise eestkostjaks sobiva isiku, arvestades tema isikuomadusi ja suhet täisealisega ning teeb kindlaks isiku nõusoleku saada eestkostjaks.

4. peatükk

LINNAOSA VALITSUSE ÜLESANDED EESTKOSTE TEOSTAMISEL

§ 13. Linnaosa valitsuse pädevus eestkostjana

(1) Linnaosa valitsus lapse eestkostjana hoolitseb lapse isiku ja vara eest ning otsustab lapsega seotud olulisi asju.

(2) Linnaosa valitsus täisealise eestkostjana kaitseb eestkostetava varalisi ja isiklikke õigusi ja huve kohtumääruses märgitud ulatuses.

(3) Linnaosa valitsus esitab kohtule eestkostetava vara valitsemise ja oma muude ülesannete täitmise kohta iga-aastase kirjaliku aruande ja kohtu nõudmisel teavet oma ülesannete täitmise kohta.

(4) Linnaosa valitsus teatab kohtule viivitamata, kui

1) eestkostetavale on võimalik määrata füüsilisest isikust eestkostja;

2) eestkoste on võimalik lõpetada;

3) tekib vajadus määrata erieestkostja;

4) eestkostet on vajalik laiendada või võimalik piirata.

§ 14. Eestkostetava isiklike huvide kaitsmine

(1) Linnaosa valitsus eestkostjana korraldab lapse elukoha, hooldamise ja kasvatamise ning teostab pidevat järelevalvet asendushooldusel oleva lapse üle ja aitab ta iseseisvasse ellu.

(2) Linnaosa valitsus eestkostjana taastab ja hoiab alal lapse kontakte oma vanematega, kui see on võimalik.

(3) Linnaosa valitsus eestkostjana taotleb lapsele vajadusel kodakondsust, isikuttõendavat dokumenti või reisidokumenti, ja teostab muid seadustest ja teistest õigusaktidest tulenevaid toiminguid, mis on vajalikud lapse isiklike õiguste kaitseks.

[RT IV, 14.05.2013, 2 - jõust. 17.05.2013]

(4) Linnaosa valitsus eestkostjana hoolitseb täisealisele ravi- ja sotsiaalteenuste osutamise eest.

§ 15. Eestkostetava varaliste huvide kaitsmine

(1) Linnaosa valitsus koostab ja esitab kohtule kirjaliku nimekirja eestkostetava vara kohta mõistliku aja jooksul eestkoste määramisest arvates.

(2) Linnaosa valitsus paigutab eestkostetava raha, kui eestkostetava raha ei ole vaja tema ülalpidamiseks, vara valitsemiseks või muude jooksvate kulude katmiseks, krediitiasutuses või võlakirjadesse seadustes ja teistes õigusaktides sätestatud korras, vajadusel avab eestkostetavale arvelduskonto pangas.

(3) Linnaosa valitsus valitseb, säilitab ja võimaluse korral suurendab eestkostetava vara ning täidab varalt saadavast kasust esmajoones varal lasuvad sissenõutavaks muutunud kohustused ning muud vara korrapärase valitsemise kulud, kasutades kuludest ülejäänud sissetulekut eestkostetava ülalpidamiseks. Linnaosa valitsus nõuab õigel ajal sisse eestkostetavale kuuluvad nõuded.

(4) Linnaosa valitsus esindab eestkostetavat kõikides tehingutes kohtumäärusega antud ulatuses. Linnaosa valitsus küsib kohtu nõusoleku kinnisasjatehinguteks ja teisteks tehinguteks, kui see seadusest tulenevalt on vajalik.

(5) Eestkostetava vara võõrandamise tingimused otsustab Tallinna Linnavalitsus Tallinna Linnavaraameti (edaspidi *linnavaraamet*) ettepanekul. Vara võõrandamise korraldab linnavaraamet, juhindudes linnavara

võõrandamise regulatsioonist.

[RT IV, 14.11.2018, 2 - jõust. 17.11.2018]

(6) Linnaosa valitsus esitab linnavaraametile taotluse eestkostetava kasutuses oleva või temale kuuluva eluasemega seotud varaliste kohustuste katmiseks linnaeelarves elamute haldamiseks ettenähtud vahenditest, kui eestkostetava enda vahenditest ei piisa nimetatud kulutuste katmiseks.

5. peatükk

LÕPPSÄTTED

§ 16. Vaidluste lahendamine

Linnaosade valitsuste omavahelisi vaidlusi ja vaidlusi teiste kohalike omavalitsusüksustega eestkoste korraldamise küsimustes lahendab sotsiaal- ja tervishoiuamet.

§ 17. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 10. novembril 2011.